FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 6 april 1995 *

I mål T-144/89,

Cockerill Sambre, tidigare Steelinter SA, bolag bildat enligt belgisk rätt, Bryssel, företrätt av Michel Waelbroek och Alexandre Vandencasteele, advokater i Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Ernest Arendt, 8—10, rue Mathias Hardt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Norbert Koch, Enrico Traversa och Julian Currall, samtliga vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdda av Nicole Coutrelis och André Coutrelis, advokater i Paris, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989, angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, 1989, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av H. Kirschner, ordförande, samt C.W. Bellamy, B. Vesterdorf, R. García-Valdecasas och K. Lenaerts, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 14—18 juni 1993,

följande

Dom

Bakgrund

1 Det förevarande målet rör kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät, EGT nr L 260, s. 1, nedan kallat "beslutet"), genom vilket kommissionen ålade fjorton producenter av svetsat armeringsnät böter för brott mot artikel 85.1 i fördraget. Den produkt som är föremål för beslu-

tet är svetsat armeringsnät. Det rör sig om en färdigmonterad armaturprodukt som består av slät eller skårad kalldragen ståltråd som sammansvetsas till ett nät på varje korsningspunkt. Detta används på nästan alla områden där man bygger i armerad betong.

2 Från och med år 1980 har ett visst antal samordnade förfaranden — som har gett upphov till beslutet — utvecklats inom denna sektor på marknaderna i Tyskland, Frankrike och i Benelux-länderna.

3 Vad gäller den tyska marknaden gav Bundeskartellamt den 31 maj 1983 tillstånd till de tyska producenterna av svetsat armeringsnät att upprätta en strukturkriskartell som efter en förlängning upphörde att gälla år 1988. Kartellen hade som syfte en kapacitetssänkning och föreskrev också leveranskvoter och prisreglering, vilka dock endast godkändes för de två första åren av tillämpningstiden (punkterna 126 och 127 i beslutet).

4 Commission française de la concurrence publicerade den 20 juni 1985 en rapport om konkurrensläget på den franska marknaden för svetsat armeringsnät som följdes av den franske ekonomi-, finans-och budgetministerns beslut nr 85 - 6 DC av den 3 september 1985, genom vilket flera franska bolag ålades böter för att dessa hade vidtagit åtgärder och genomfört samordnade förfaranden som hade som syfte och resultat att begränsa eller snedvrida konkurrensen samt att hindra marknadens normala funktion mellan åren 1982 och 1984.

5 Kommissionens tjänstemän genomförde den 6 och 7 november 1985 med stöd av artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), samtidigt och utan förvarning undersökningar av sju

företags och två sammanslutningars kontor, nämligen hos Tréfilunion SA, Sotralentz SA, Tréfilarbed Luxembourg-Saarbrücken SARL, Ferriere Nord SpA (Pittini), Baustahlgewebe GmbH (BStG), Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (Thibodraad), NV Bekaert, Syndicat national du tréfilage d'acier (STA) och Fachverband Betonstahlmatten eV; den 4 och 5 december 1985 genomförde de vidare undersökningar av följande företags kontor: ILRO SpA, G. B. Martinelli, NV Usines Gustave Boël (afdeling Trébos), Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (TFE), Frère-Bourgeois Commerciale SA (FBC), Van Merksteijn Staalbouw BV och ZND Bouwstaal BV.

6 De sakförhållanden som upptäcktes under undersökningarna samt de upplysningar som erhölls genom tillämpning av artikel 11 förordning nr 17 fick kommissionen att dra den slutsatsen att de berörda producenterna mellan åren 1980 och 1985 hade brutit mot artikel 85 i fördraget genom ett antal överenskommelser eller samordnade förfaranden avseende leveranskvoter och priser på svetsat armeringsnät. Kommissionen inledde det förfarande som föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 17 och den 12 mars 1987 skickades meddelandet om anmärkningar till de berörda företagen som besvarade meddelandet. Förhör med företagens företrädare ägde rum den 23 och 24 november 1987.

7 Efter detta förfarande fattade kommissionen beslutet. Enligt detta (punkt 22) bestod konkurrensbegränsningarna av ett antal överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priser och/eller leveranskvoter och en uppdelning av marknaderna för svetsat armeringsnät. Dessa samordnade förfaranden hade enligt kommissionen samband med olika delmarknader (Frankrike, Tyskland eller Benelux-länderna) men påverkade handeln mellan medlemsstaterna, eftersom företag deltog som var etablerade i flera medlemsstater. Enligt beslutet "handlar det i det föreliggande fallet mindre om ett övergripande samordnat förfarande mellan samtliga producenter i alla berörda medlemsstater, än om en samling olika samordnade förfaranden mellan deltagande som ibland också är olika. I alla fall har dessa samordnade förfaranden i och med att de reglerar olika delmarknader som resultat att i hög grad reglera en väsentlig del av den gemensamma marknaden."

8 Beslutet har följande lydelse:

"Artikel 1

Företagen Tréfilunion SA, Société métallurgique de Normandie (SMN), CCG (TECNOR), Société de treillis et panneaux soudés (STPS), Sotralentz SA, Tréfilarbed SA eller Tréfilarbed Luxembourg-Saarbrücken SARL, Tréfileries de Fontaine-l'Évêque, Frère-Bourgeois Commerciale SA (numera Steelinter SA), NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos, Thibo Draad-en Bouwstaalprodukten BV (numera Thibo Bouwstaal BV), Van Merksteijn Staalbouw BV, ZND Bouwstaal BV, Baustahlgewebe GmbH, ILRO SpA, Ferriere Nord SpA (Pittini) och G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA har överträtt artikel 85.1 i EEG-fördraget, genom att, mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985, i ett eller flera fall delta i en eller flera överenskommelser och/eller samordnade förfaranden (avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden), som bestod i att fastställa försäljningspriser, begränsa försäljningen, dela upp marknaderna sinsemellan och i att vidta åtgärder för att tillämpa dessa samordnade förfaranden och för att kontrollera denna tillämpning.

Artikel 2

I den mån dessa fortsätter att vara verksamma inom sektorn för svetsat armeringsnät i gemenskapen, skall de i artikel 1 nämnda företagen omedelbart upphöra med de konstaterade överträdelserna (om detta ännu inte skett) och i framtiden, vad gäller denna verksamhet, avstå från alla överenskommelser och/eller samordnade förfaranden som har samma eller liknande syfte eller resultat.

Artikel 3

Följande böter åläggs nedannämnda företag för de överträdelser som konstaterats i artikel 1:

1) Tréfilunion SA (TU): 1 375 000 ecu i böter,

2) Société métallurgique de Normandie (SMN): 50 000 ecu i böter,

3) Société des treillis et panneaux soudés (STPS): 150 000 ecu i böter,

4) Sotralentz SA: 228 000 ecu i böter,

5) Tréfilarbed Luxembourg-Saarbrücken SARL: 1 143 000 ecu i böter,

6) Steelinter SA: 315 000 ecu i böter,

7) NV Usines Gustave Boël, afdeling Trébos: 550 000 ecu i böter,

8) Thilo Bouwstaal BV: 420 000 ecu i böter,

9) Van Merksteijn Staalbouw BV: 375 000 ecu i böter,

10) ZND Bouwstaal BV: 42 000 ecu i böter,

11) Baustahlgewebe GmbH (BStG): 4 500 000 ecu i böter,

12) ILRO SpA: 13 000 ecu i böter,

13) Ferriere Nord SpA (Pittini): 320 000 ecu i böter, och

14) G. B. Martinelli fu G. B. Metallurgica SpA: 20 000 ecu i böter."

9 Enligt beslutet (punkterna 14 och 195 e) är Tréfileries de Fontaine-l'Évêque (TFE) en produktionsenhet som tillhör Cockerill Sambre-koncernen, till vilken även företaget Frère-Bourgeois Commerciale SA (FBC) hör, som marknadsför det armeringsnät som TFE tillverkar. I beslutet tilläggs att FBC den 1 april 1986 bytte namn till Steelinter SA, som är det företag som har väckt den föreliggande talan. Genom ett beslut av den 30 december 1986 meddelade Cockerill Sambre att den frivilligt ville avveckla Steelinter. Till följd av detta beslut meddelade Cockerill Sambre formellt att det ville överta den talan som Steelinter väckt. Det hänvisas således till sökanden utan skillnad under namnen FBC eller TFE.

Förfarandet

10 Det var under dessa omständigheter som sökanden, genom en ansökan som inkom till kansliet den 18 oktober 1989, väckte den föreliggande talan för att få beslutet ogiltigförklarat. Tio av de tretton övriga mottagarna av detta beslut har likaledes väckt talan.

11 Genom beslut av den 15 november 1989 hänsköt domstolen detta mål, tillsammans med de tio övriga målen, till förstainstansrätten i enlighet med artikel 14 i rådets beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom av den 24 oktober 1988 om upprättandet av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT nr L 319, s. 1). Dessa mål gavs nummer T-141/89—T-145/89 och T-147/89—T-152/89.

12 Genom beslut av den 13 oktober 1992 förenade förstainstansrätten målen vad gäller det muntliga förfarandet — i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna — på grund av sambandet mellan dessa.

13 Genom de skrivelser som inkom till förstainstansrättens kansli mellan den 22 april och den 7 maj 1993 besvarade parterna de frågor som förstainstansrätten ställt.

14 På grundval av svaren på dessa frågor och referentens rapport beslutade förstainstansrätten inleda det muntliga förfarandet utan att vidta åtgärder för bevisupptagning.

15 Parternas framställningar och svar på förstainstansrättens frågor hördes under sammanträdet som ägde rum den 14—18 juni 1993.

Parternas yrkanden

16 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten

i första hand

— skall ogiltigförklara beslutet och förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, och

i andra hand

— skall ogiltigförklara artikel 3 i beslutet till den del sökanden i den åläggs böter på 315 000 ecu eller åtminstone sänka böterna till ett symboliskt belopp och i varje fall förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

17 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna vid förstainstansrätten.

Saken

18 Sökanden har i huvudsak åberopat två grunder till stöd för sin talan. Den första avser en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget och den andra en överträdelse av artikel 15.2 i förordning nr 17.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget: Upprättandet av de samordnade förfarandena

I — *Den franska marknaden*

A — *Perioden 1981—1982*

Den ifrågasatta rättsakten

19 I beslutet (punkterna 23—50 och 159) klandras sökanden för att mellan april 1981 och mars 1982 ha deltagit i en första grupp av samordnade förfaranden på den franska marknaden. Dessa samordnade förfaranden omfattade å ena sidan de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och å andra sidan de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, TFE, FBC och Tréfilarbed). De hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike.

Parternas argument

20 Sökanden har påstått att kommissionen inte har bevisat dennes deltagande i möten eller i eventuella överenskommelser. Sökanden har gjort gällande att den inte hade något som helst intresse av att delta i en överenskommelse om en uppdelning av den franska marknaden, eftersom dess produktionsanläggning inte var anpassad till

de franska normerna och det var först år 1982 — tack vare en avsevärd prishöjning i Frankrike som gjorde det möjligt för denne att bli konkurrenskraftig trots en illa anpassad anläggning — som det blev möjligt för sökanden att utveckla sin försäljning där.

21 Sökanden har anfört att det faktum att den, i ett meddelande av den 23 oktober 1981 (bilaga 1 till meddelandet om anmärkningar, punkt 48 i beslutet), utan egen vetskap tilldelats en kvot saknar beviskraft, eftersom en överenskommelse om kvoter för sin praktiska funktion förutsätter att även de företag som inte undertecknar överenskommelsen tilldelas en schablonmässig kvot. För övrigt har sökanden ifrågasatt handlingens beviskraft, eftersom den kommer från ett utomstående företag. Slutligen har sökanden understrukit att den kvot som tilldelats denne inte återspeglar någon som helst ekonomisk verklighet, eftersom dennes leveranser, såsom framgår av handlingen i fråga, ligger kraftigt under den erhållna kvoten (58 ton i stället för 4 000 ton).

22 För övrigt har sökanden ansett att kommissionen inte kan åberopa ett handskrivet meddelande angående det möte som hölls i Paris den 1 april 1981 (bilaga 25 till meddelandet om anmärkningar) mot denne, eftersom punkt 49 i beslutet som hänvisar till detta börjar med orden "Vad beträffar Gustave Boëls fabriker..." Vidare har sökanden tillagt att detta meddelande inte uttryckligen hänvisar till denne utan till "Charleroi", och även om denne kan likställas med "Charleroi", kan meddelandet i fråga inte utgöra beviset på att mötet har hållits, på dess syfte, på att denne deltog i mötet eller i beslutandet av någon som helst överenskommelse. Slutligen har denne påpekat att skrivelsen anger att de belgiska producenternas volym på 8 000 ton "redan var framförhandlad" och att det således inte fanns någon som helst anledning att diskutera kvoter, om överenskommelsen redan fanns till.

23 Kommissionen har svarat att den sökanden tilldelade kvoten på 4 000 ton inte är en "fiktiv" kvot, som tilldelats ensidigt in abstracto av rena bokföringsskäl och att

det framgår av meddelandet av den 23 oktober 1981 att de belgiska producenternas andel verkligen omfattades av "de senaste arrangemangen".

24 Vad gäller punkt 49 i beslutet har kommissionen ansett att det förhållandet att den börjar med en hänvisning till ett annat företag kan anses som ett redaktionstekniskt fel, men att detta fel inte hindrar att den, liksom det meddelande som nämns där, används mot sökanden. Kommissionen har vidare påpekat att likställandet av "Charleroi" med sökanden är självklart, eftersom dennes säte finns i Charleroi och att man i vardagsspråk ofta använder namnet på den ort där ett företag har sitt säte när man åsyftar det. Slutligen har kommissionen gjort gällande att det förhållandet att kvoterna redan var framförhandlade inte hindrar att mötet avsåg andra aspekter, såsom regler för det praktiska genomförandet eller fördelningen av kvoterna.

Förstainstansrättens bedömning

25 Förstainstansrätten anser att de handlingar som kommissionen har lagt fram gör det möjligt att fastställa att sökanden under åren 1981 och 1982 har deltagit i de samordnade förfarandena på den franska marknaden. I själva verket framgår det av Ferriere Nords meddelande (bilaga 25 till meddelandet om anmärkningar, punkt 49 i beslutet), angående det möte som hölls i Paris den 1 april 1981 mellan de franska, italienska och belgiska producenterna, att en volym på 8 000 ton då "redan var framförhandlad" för de belgiska producenterna. Vad gäller kommissionens användning av denna handling kan sökanden inte bestrida att man har likställt "Charleroi" med denne. I själva verket är det i vardagsspråk vanligt att hänvisa till en juridisk person eller en institution med namnet på den ort där denna har sitt säte eller den byggnad där den är inhyst. För övrigt kan sökanden inte påstå att punkt 49 i beslutet och den handling som nämns i den inte kan åberopas mot denne. Även om redigeringen av beslutet inte är den lämpligaste, bör det påminnas om att denna skrivelse har sänts till sökanden, vilket innebär att kommissionen har ansett att den kan användas mot denne. Avslutningsvis bör det, vad beträffar räckvidden av begreppet "redan framförhandlad" — såsom kommissionen med rätta gjort — vid-

hållas att ett möte av denna typ kan ha ett mycket varierande innehåll, förutom förhandlingar om kvoter, och sökandens slutsats som går ut på att det inte fanns anledning att diskutera kvoter är därför inte relevant.

26 Ett annat av Tréfilunions meddelanden, daterat den 23 oktober 1981 (bilaga 1 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 46 och 48 i beslutet), visar för övrigt att den andra belgiska producentens kvot enligt "nyligen gjorda överenskommelser" var 4 000 ton.

27 Det är således med rätta som kommissionen av dessa två handlingar har dragit slutsatsen att sökanden har tilldelats en kvot på 4 000 ton på de villkor som återfanns i de överenskommelser som beslutats över vilka Tréfilarbed, enligt den andra handlingen, klagade att de förbehöll "en för stor andel åt de italienska och belgiska producenterna".

28 Vad gäller det argument som går ut på att sökandens leveranser låg klart under den kvot som det påståtts att denne tilldelats bör det påpekas att en kvot medför ett förbud att leverera vissa mängder, och inte en skyldighet att leverera dessa mängder. Det är därför möjligt att framförhandla en kvot med förhoppningen om att kunna uppfylla den utan att fördenskull lyckas av olika anledningar. I detta sammanhang skall det konstateras att, även om sökanden har förklarat att denne inte hade något som helst intresse av att delta i överenskommelserna på den franska marknaden, har den medgett att en betydande prishöjning har gjort det möjligt för den att öka sin försäljning eftersom den blev konkurrenskraftig med dessa priser. Detta visar, för det första, sökandens intresse av att delta i ett samordnat förfarande och förklarar, för det andra, varför den inte har kunnat uppfylla den kvot som den hade framförhandlat med förhoppningen om att en prishöjning skulle göra den konkurrenskraftig och göra det möjligt att uppfylla kvoten.

29 På grundval av det hittills anförda skall det fastställas att kommissionen med tillräcklig sannolikhet styrkt sökandens deltagande i de samordnade förfaranden som hade som syfte att fastställa priserna och kvoterna på den franska marknaden under perioden från 1981—1982.

30 Sökandens grund kan således inte godtas.

B — *Perioden 1983—1984*

Den ifrågasatta rättsakten

31 I beslutet (punkterna 51—76 och 160) klandras sökanden för deltagande i en annan grupp av samordnade förfaranden som omfattade, för det första, de franska producenterna (Tréfilunion, STPS, SMN, CCG och Sotralentz) och, för det andra, de utländska producenter som verkade på den franska marknaden (ILRO, Ferriere Nord, Martinelli, Boël/Trébos, TFE, FBC och Tréfilarbed). Dessa hade som syfte att fastställa priser och kvoter, för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike. Denna grupp av samordnade förfaranden påbörjades mellan början av år 1983 och slutet av år 1984 och slogs fast den 14 oktober 1983 genom ett "protokoll om överenskommelsen" som avsåg tiden mellan den 1 juli 1983 och den 31 december 1984. Detta protokoll omfattade resultaten från de olika förhandlingarna mellan de franska, italienska och belgiska producenterna samt Arbed rörande de kvoter och priser som skulle tillämpas på den franska marknaden och i det slogs kvoterna för Belgien, Italien och Tyskland fast till 13,95 procent av konsumtionen på den franska marknaden "inom ramen för en överenskommelse mellan producenter och den franska branschen". Sökanden upphörde efter juni 1984 att följa dessa samordnade förfaranden (punkt 76 i beslutet).

Parternas argument

32 Sökanden har påstått att den inte på något sätt har deltagit i eventuella överenskommelser på den franska marknaden åren 1983—1984.

33 Sökanden har gjort gällande att det den 24 maj 1983 daterade telexmeddelandet — som nämns i punkt 55 i beslutet — inte har meddelats den och följaktligen inte kan åberopas mot den. Den har tillagt att denna handling i varje fall inte bevisar förekomsten, utan frånvaron av en överenskommelse, eftersom det däri anges att "överenskommelsen praktiskt taget har uppnåtts", vilket inte betyder att den har uppnåtts.

34 I fråga om protokollet om överenskommelsen av oktober 1983 har sökanden ansett att det inte innehåller några överenskommelser utan en förteckning över överenskommelser som bör beslutas. Det finns inget bevis på förekomsten av den överenskommelse som avsågs i sagda protokoll, och än mindre på sökandens deltagande i denna.

35 Vad för övrigt beträffar de handlingar som innehåller statistik om leveranser och sökandens marknadsandel (bilagorna 41 och 42 till meddelandet om anmärkningar, punkt 62 i beslutet) har denne påstått att dessa inte på något som helst sätt visar dess delaktighet i utarbetandet av protokollet om överenskommelsen. Sökanden har gjort gällande att den frivilligt försett Association technique pour le développement de l'emploi du treillis soudé (nedan kallad "ADETS") med sina exportsiffror avseende exporten till Frankrike för förande av statistik. Sökanden har anfört att dessa tabeller innehåller kolumner för sanktioner och för överföringar på upp till på 15 procent av de kvoter som inte utnyttjats. Sökanden nämns inte tabellerna, vilket visar att den inte hade någon kvot.

36 Slutligen har sökanden påpekat att Commission française de la concurrence i sin rapport, trots att den hade tillgång till protokollet om överenskommelsen, har dragit slutsatsen att de utländska producenterna hade vägrat att delta i dessa överenskommelser.

37 Kommissionen har påstått att sökandens deltagande i de samordnade förfarandena under åren 1983—1984 bevisas av kombinationen av flera handlingar som har omnämnts i beslutet. Det rör sig för det första om det den 24 maj 1983 daterade telexmeddelandet, angående vilket kommissionen har svarat sökanden att det är föga viktigt att få veta exakt vilken dag de belgiska producenterna har samtyckt till

sin egen kvot. Detta telexmeddelande utgör beviset på att de belgiska producenterna har deltagit i diskussionerna och på så sätt deltagit i det samordnade förfarandet angående uppdelningen av den franska marknaden. För det andra rör det sig om protokollet om överenskommelsen av oktober 1983, angående vilket kommissionen har understrukit att det i sin inledning uttryckligen syftar till regleringen av den belgiska, italienska och tyska importen. För det tredje rör det sig om ADETS' tabeller, beträffande vilka kommissionen har anfört att sökandens argumentering angående regleringen av återhämtning av förskott/dröjsmål inte är välgrundad, eftersom den 15-procentsregel som sökanden har framhållit endast tillämpades på de franska företagen och Arbed (det vill säga dem som undertecknade protokollet). Detta betyder inte att de "utländska" företagen inte skulle ha deltagit i överenskommelsen med den franska branschen, eftersom "utlänningarna" deltog i en skild överenskommelse som åsyftas i protokollet. Detsamma gällde för beräkningen av sanktioner. Dessutom har kommissionen anfört att sökanden faktiskt har följt överenskommelsen, eftersom medeltalet av de leveranser som utfördes under perioden januari—april 1984 uppgick till 1,0025 procent av marknaden, vilket låg nära dennes kvot på 1,09 procent.

38 Slutligen vad beträffar rapporten från Commission française de la concurrence, har kommissionen påpekat att denna endast förfogade över protokollet om överenskommelsen medan den själv förfogade över andra handlingar som gjorde det möjligt för den att komma fram till att en överträdelse inträffat. Vidare har kommissionen ansett att den inte är bunden av de nationella myndigheternas slutsatser, framför allt i fråga om utländska företag.

Förstainstansrättens bedömning

39 Förstainstansrätten konstaterar att man i beslutet klandrar sökanden för deltagande i alla de samordnade förfaranden som har beslutats på den franska marknaden (punkt 51) och som förbereddes under första hälften av år 1983 och ledde till ett protokoll om överenskommelsen där resultaten av de olika förhandlingarna ingick (punkt 60). Enligt beslutet (punkt 60 c) "framgår det belgiska deltagandet av själva protokollet om överenskommelsen", medan den kvot som tilldelats FBC framgår av de handlingar i vilka de månatliga och kumulerade jämförelserna mellan kvoterna och de faktiska leveranserna fastställs (punkt 62). I beslutet framhålls att de

belgiska bolagen började överskrida sina kvoter för kumulerade belopp i maj och juni 1984 (punkt 73), vilket leder till slutsatsen att FBC och de övriga inte längre följde de samordnade förfarandena efter juni 1984 (punkt 76).

40 Inledningsvis bör det framhållas att kommissionen inte har något som helst bevis på FBC: s inblandning i 1983 års diskussioner. I själva verket var sökanden inte närvarande på det möte i Milano den 23 februari 1893 under vilket diskussionerna ägde rum (bilagorna 27 och 29 till meddelandet om anmärkningar, punkt 53 i beslutet). Dessutom har Chopin de Janvrys — som är representant för Sacilor — telexmeddelande av den 24 maj 1983 angående ett möte den 19 maj (bilaga 30 till meddelandet om anmärkningar, punkt 55 i beslutet) inte meddelats sökanden och kan således inte åberopas mot denne.

41 Det bör dock undersökas om inte FBC: s inblandning kan härledas från senare handlingar. I detta sammanhang bör det framhållas att kommissionen har lagt fram två sorters handlingar för att bevisa att FBC: s deltagit i de samordnade förfarandena angående kvoter som beslutades på den franska marknaden för perioden 1983—1984. Det handlar, för det första, om en handling kallat "protokoll om överenskommelsen avseende svetsat armeringsnät" av den 14 oktober 1983 och, för det andra, om ett antal tabeller som återger olika producenters försäljningssiffror för den franska marknaden för januari, februari, mars, maj och juni 1984 och dessas andel av denna marknad och som jämför dessa siffror med "referenstal".

42 Förstainstansrätten konstaterar att man i ingressen till protokollet om överenskommelsen betonar vikten av att "begränsa och reglera den belgiska, italienska och tyska (förutom Tréfilarbed) importen genom att, inom ramen för en överenskommelse mellan dessa producenter och den franska branschen, fastställa den till 13,95 procent av marknadens konsumtion" och att detta belopp fullständigt motsvarar det "referenstal" som i tabellerna tilldelats de belgiska och italienska producenterna.

43 Denna fullständiga motsvarighet framgår särskilt tydligt med beaktande av att sökanden har varit direkt inblandad i framställningen av dessa tabeller. I själva verket förfogade Tréfilunion i januari 1984 över sökandens månatliga försäljningssiffror för Frankrike för tiden sedan juli 1983, eftersom dessa finns med i dennes kumulerade försäljningssiffra för januari 1984 (bilaga 42 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 62 och vidare i beslutet). Sökanden har dock inte inför förstainstansrätten bestridit att de siffror som återfinns i tabellerna nästan helt motsvarar dess faktiska försäljning och den har inte lämnat någon som helst giltig förklaring till varför den frivilligt hade sänt dessa siffror till ADETS, som den vid tidpunkten inte var medlem av.

44 Härtill kommer att sökandens försäljningssiffror finns under rubriken "totalbeloppet för kontrahenterna" och att dessa, i absoluta tal och i förhållande till andelen av marknaden, jämförs med de siffror som finns i kolumnen kallad "referenstal".

45 Dessa omständigheter stöds slutligen av att det framgår av ett den 13 april 1984 daterat telexmeddelande att sökanden har kallats till ett möte den 15 maj 1984 vars syfte var "att göra en sammanfattning av vad som uppnåtts genom vårt samarbete, diskutera läget på den europeiska marknaden och på grundval av detta göra upp en tidsplan för prishöjningar, vilkas storlek kommer att fastställas senare, samt ömsesidigt tillträde till marknaderna" (bilaga 47 till meddelandet om anmärkningar, punkt 67 i beslutet).

46 Vad gäller rapporten från Commission française de la concurrence kan förstainstansrätten inte godta sökandens argument. För det första — såsom kommissionen med rätta har understrukit — kunde den dra sina egna slutsatser på grundval av de bevis den förfogade över vilka inte nödvändigtvis var desamma som de som Commission française de la concurrence förfogade över. För det andra var kommissionen inte bunden av de nationella myndigheternas slutsatser, framför allt i fråga om utländska företag.

47 Mot bakgrund av det hittills anförda anser förstainstansrätten att kommissionen med rätta har dragit slutsatsen att sökanden ända till juni 1984 hade deltagit i de samordnade förfarandena angående kvoter för den franska marknaden.

48 Sökandens grund kan således inte godtas.

II — *Marknaden i Benelux-länderna*

49 I beslutet klandras sökanden för deltagande i samordnade förfaranden som rörde marknaden i Benelux-länderna och som i synnerhet bestod av å ena sidan samordnade förfaranden i fråga om kvoter och å andra sidan samordnade förfaranden i fråga om priser.

A — *De samordnade förfarandena i fråga om kvoterna*

Den ifrågasatta rättsakten

50 I beslutet (punkt 78 b och 171) klandras sökanden för deltagande i samordnade förfaranden mellan å ena sidan de tyska producenterna och å andra sidan producenterna i Benelux-länderna ("Breda-klubben") som bestod i tillämpning av kvantitativa begränsningar av den tyska exporten till Belgien och Nederländerna samt i att vissa tyska producenters exportkvantiteter meddelades till den belgisk-nederländska gruppen.

Parternas argument

51 Sökanden har påstått att den inte kan klandras för deltagande i "samordnade förfaranden angående kvoterna, vilka omfattar tyska producenter och producenter från Benelux-länderna". Sökanden har anfört att den i Müllers, från BStG, telexmeddelande av den 15 december 1983 (bilaga 65 b till meddelandet om anmärkningar, punkt 92 i beslutet) förebrås för att ha sålt stora mängder till Tyskland. Den har påpekat att kommissionens påstående bygger på antagandet att de belgiska och tyska företagen hade slutit en överenskommelse som innebar att alla skulle hålla sig inom gränserna för sina egna marknader och begränsa sin export. Men kommissionen har själv medgett att TFE inte har deltagit i någon överenskommelse om kvoter på den tyska marknaden, vilket för övrigt stöds av att TFE ökade sin export till Tyskland. Eftersom sökanden inte har deltagit i en sådan överenskommelse, frågar den sig hur den skulle kunna ha förmått tyska producenter att begränsa sin export till Benelux-länderna.

52 Kommissionen har i sitt svaromål angett följande: "Det är riktigt — liksom sökanden har sagt — att kommissionen inte har klandrat den för deltagande i något samordnat förfarande angående kvoter, vare sig avseende marknaden i Beneluxländerna eller den tyska marknaden." Under det muntliga sammanträdet och i svaret på en av förstainstansrätten ställd fråga har kommissionen bekräftat detta. Kommissionen har förklarat att sökanden i sin ansökan hade talat om samordnade förfaranden på marknaden i Benelux-länderna, utan att på något som helst sätt ta upp frågorna avseende de kvantitativa begränsningarna av exporten från Tyskland till Benelux-länderna. Kommissionen har angett att det fanns en övergripande överenskommelse mellan "Breda-klubben" och de tyska producenterna vid tidpunkten för upprättandet av den tyska strukturkriskartellen. Denna överenskommelse hade som syfte att säkra att det inte skulle förekomma ömsesidiga störningar samt, för det första, att den tyska kartellens priser skulle följas och, för det andra, att de respektive kvantiteterna skulle kontrolleras. Kommissionen har likaledes medgett att den inte hade klandrat sökanden för deltagande i överenskommelsen om de kvantitativa begränsningarna gentemot Tyskland, eftersom den inte hade bevis på detta.

Förstainstansrättens bedömning

53 Förstainstansrätten konstaterar att kommissionen under förfarandet inför förstainstansrätten har angett att "den inte har klandrat sökanden för deltagande i något samordnat förfarande avseende kvoterna på Benelux-marknaden eller på den tyska marknaden".

54 Man kan dock att konstatera att man i beslutet har klandrat sökanden för deltagande i ett sådant samordnat förfarande (punkt 171) och att sökanden i sin ansökan försvarat sig mot denna anmärkning.

55 Av detta kan man dra slutsatsen att kommissionen inte längre har vidhållit denna anmärkning under förfarandet vid förstainstansrätten.

56 Det bör i varje fall framhållas att telexmeddelandet av den 15 december 1983 — som nämns i punkt 171 i beslutet — inte kan anses utgöra något bevis på sökandens deltagande i det ifrågavarande samordnade förfarandet. Inget i telexmeddelandet leder till denna slutsats, eftersom det närmare bestämt visar motsatsen, i och med att där görs antydningar om en nära samordning med Boël/Trébos och inte med sökanden samt att sökanden klandras för att denne har ökat sin export till Tyskland.

57 På dessa grunder bör sökandens grund vinna bifall och beslutet ogiltigförklaras till den del det däri fastställs att sökanden har deltagit i samordnade förfaranden som syftade till att begränsa den tyska exporten till Benelux-länderna.

B — *De samordnade förfarandena i fråga om priserna*

Den ifrågasatta rättsakten

58 I beslutet (punkterna 78 a och b, 163 och 168) klandras sökanden för deltagande i samordnade förfaranden angående priserna mellan de huvudsakliga producenter som säljer på marknaden i Benelux-länderna, inklusive de producenter som inte härrör från Benelux, och i samordnade förfaranden mellan de tyska producenter som exporterar till Benelux-länderna och andra producenter som säljer i Benelux-länderna för att följa de för marknaden i Benelux-länderna fastställda priserna. Enligt beslutet fattades det beslut om dessa samordnade förfaranden på de möten som ägde rum i Breda och i Bunnik (Nederländerna) mellan augusti 1982 och november 1985, på vilka (punkt 168 i beslutet) åtminstone Thibodraad, Tréfilarbed, Boël/Trébos, FBC, Van Merksteijn, ZND, Tréfilunion och, av de tyska producenterna, BStG deltog. Beslutet grundar sig på talrika telexmeddelanden som skickades till Tréfilunion av dess representant i Benelux-länderna. Dessa telexmeddelanden innehåller noggranna uppgifter om varje möte (datum, ort, deltagande, frånvarande, syfte (samtal om marknadsläget, förslag och beslut angående priserna), beslut om dag och plats för följande möte).

Parternas argument

59 Sökanden har medgett att den har deltagit i mötena i Breda och i Bunnik, men har påstått att dessa möten inte hade något konkurrensbegränsande syfte och att dess deltagande följaktligen inte utgjorde någon överträdelse av artikel 85.1 i fördraget.

60 Enligt sökanden var mötenas enda syfte informationsutbyte mellan deltagarna för att bestämma den ideala prisnivån för svetsat armeringsnät. Ett sådant informationsutbyte kan inte påverka konkurrensen, eftersom den information som disku-

terades redan var tillgänglig för alla deltagande, som enskilt kunde dra samma slutsatser av den som hade dragits under mötena. Priserna på basprodukten, valstråd, och priserna på den produkt som är den direkta konkurrenten, armeringsjärn, var nämligen kända, eftersom priserna på dessa två produkter, som omfattas av EKSG-fördraget, skall publiceras enligt artikel 60 i detta fördrag. Idealpriset på svetsat armeringsnät skulle således kunna bestämmas av de enskilda producenterna utan något som helst informationsutbyte.

61 Sökanden har tillagt att de priser som diskuterades under mötena inte var bindande, alltid var riktpriser och att de aldrig tillämpades.

62 Kommissionen har framfört att mötena användes till mycket mer än till informationsutbyte, vilket visas av protokollen från dessa, av vilka långa avsnitt återges i punkt 84—111 i beslutet. De ägnades enligt kommissionen åt att fastställa minimipriserna för en viss period. Det förhållandet att dessa priser inte alltid faktiskt följts saknar betydelse för uppfattningen om dessa möten. Det har rört sig om ett samordnat förfarande angående priserna som, på grund av sitt syfte, är som sådant förbjudet i artikel 85 i fördraget.

63 Kommissionen har anfört att syftet med det påstådda informationsutbyte som ägde rum på dessa möten, såsom har angetts av sökanden, motsvarar precis det som domstolen har ansett vara förbjudet enligt artikel 85 i fördraget, det vill säga: "att på förhand avlägsna osäkerheten rörande sina konkurrenters framtida beteende" (dom av den 16 december 1975, Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, 40/73—48/73, 50/73, 54/73—56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, Rec. s. 1663).

64 Kommissionen har avslutningsvis gjort gällande att, även om konkurrensmarginalen för priset på svetsat armeringsnät var begränsad, är det ändå så att den fanns till, att den var obetydlig och att den inte kunde snedvridas genom samordnade förfaranden mellan företag.

Förstainstansrättens bedömning

65 Förstainstansrätten anser att det framgår tydligt av de talrika handlingar som nämns i punkterna 84—112 i beslutet att de möten i vilka sökanden hade deltagit hade ett konkurrensbegränsande syfte.

66 I motsats till vad sökanden har vidhållit stämmer det nämligen inte att de möten som ägde rum i Breda och i Bunnik hade som enda syfte att utbyta information mellan deltagarna för att bestämma den ideala prisnivån för svetsat armeringsnät. Tvärtom visar protokollen från dessa möten, som har återgetts i talrika telexmeddelanden som har sänts till Tréfilunion av dess representant i Benelux-länderna (punkt 84—111 i beslutet), på ett ovedersägligt sätt att mötena bland annat hade som syfte att såväl diskutera marknadsläget som göra förslag och fatta beslut angående priserna på olika typer av svetsat armeringsnät, vilka fungerade som minimipriser som skulle följas.

67 Oberoende av om priserna följdes eller inte och om priset på svetsat armeringsnät påverkades av priset på valstråd och av priset på den konkurrerande produkten, armeringsjärn, vederlägger dessa omständigheter inte dessa mötens konkurrensbegränsande syfte. För det första är nämligen beaktandet av en överenskommelses konkreta verkningar överflödigt vid tillämpningen av artikel 85.1 i fördraget, försåvitt det framgår, såsom är fallet med de överenskommelser som omtalas i beslutet, att dessa har kunnat ha som syfte att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 11 januari 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici mot kommissionen, C-277/87, Rec. s. I-45). Om det, för det andra — såsom sökanden har anfört — är sant att priset på svetsat armeringsnät i hög grad beror på priset på valstråd, är trots detta inte alla möjligheter till en effektiv konkurrens på området i fråga uteslutna. Kvar finns nämligen en tillräcklig marginal för producenterna, vilken möjliggör en effektiv konkurrens på marknaden. Följaktligen har de samordnade förfarandena kunnat ha en betydande inverkan på konkurrensen (domstolens dom av den 29 oktober 1980, Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, 209/78—215/78 och 218/78, Rec. s. 3125, punkterna 133 och 153).

68 Vad gäller inverkan på handeln mellan medlemsstaterna, bör det påminnas om att artikel 85.1 i fördraget inte förutsätter att de fastställda konkurrensbegränsningarna verkligen på ett märkbart sätt påverkat konkurrensen mellan medlemsstater, utan endast att det kan bevisas att de potentiellt kan få ett sådant resultat (domstolens dom av den 1 februari 1978, Miller mot kommissionen, 19/77, Rec. s. 131, punkt 15).

69 I det föreliggande fallet kan det konstateras att de fastställda konkurrensbegränsningarna kunde styra handelsflödena i en annan riktning än vad de annars skulle ha haft (ovannämnda dom Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, punkt 172). De samordnade förfarandena hade nämligen som resultat att dela upp marknaderna och att göra en konstgjord prishöjning möjlig på var och en av dessa marknader.

70 Mot bakgrund av det hittills anförda bör man dra slutsatsen att sökanden, som inte har bestridit att den deltog i åtminstone ett tjugotal möten och som har deltagit utan att offentligt ta avstånd från dessas innehåll, har anslutit sig till överenskommelserna och på så sätt överträtt artikel 85.1 i fördraget.

71 Således kan denna grund inte godtas.

III — *Den tyska marknaden*

Den ifrågasatta rättsakten

72 I beslutet (punkt 147) klandras sökanden för deltagande i samordnade förfaranden på den tyska marknaden, vilka syftade till att de på denna marknad gällande pri-

serna skulle följas. I beslutet påstås att dels Boël/Trébos och TFE/FBC, dels BStG deltog i dessa samordnade förfaranden (punkterna 153, 154 och 181 i beslutet).

Parternas argument

73 Sökanden har förnekat att ha deltagit i någon överenskommelse avseende den tyska marknaden. Den har visserligen medgett att den år 1985 sålde till marknadspriset i Tyskland, det vill säga det pris som fastställdes av kartellen, men har betonat att kommissionen inte av detta kan sluta sig till ett samordnat förfarande, eftersom sökanden inte hade något som helst intresse av att sälja till lägre priser än de tyska priserna, på grund av att den verkade på full kapacitet och således inte kunde hoppas på att kunna öka sin försäljning genom att sänka sina priser. Dessutom ville sökanden undvika risken för motåtgärder från de tyska producenternas och myndigheternas sida. Dessa hade nämligen enligt kommissionens beslut nr 234/84/EKSG av den 31 januari 1984 om införandet av ett övervakningssystem och produktionskvoter för vissa produkter för de järnindustriella företagen (EGT nr L 29, s. 1), befogenhet att hos kommissionen väcka klagomål mot de exportörer som skadar det traditionella handelsflödet.

74 Sökanden har för övrigt bestridit att Peters, från Tréfilunion, telexmeddelande av den 11 januari 1984 till Marie, likaledes från Tréfilunion (bilaga 66 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 95 och 153 i beslutet), skulle utgöra ett bevis på att den deltagit i en överenskommelse om priser, eftersom det framgår av detta att det möte på vilket sökanden hade varit med inte hade lett till någon överenskommelse.

75 Vad gäller meddelandet av den 24 april 1985 (bilaga 112 till meddelandet om anmärkningar, punkt 153 i beslutet), har sökanden gjort gällande att det inte får betraktas för sig, utan bör betraktas i samband med det den 17 april 1985 daterade telexmeddelandet (bilaga 111 till meddelandet om anmärkningar, punkt 153 i beslutet). Enligt sökanden ifrågasattes i detta telexmeddelande inför koncernledningen

FBC: s handelsrepresentanters yrkesskicklighet med motiveringen att dessa inte sålde till det pris som marknaden tillät. Den person som har undertecknat meddelandet av den 24 april 1985 och som försökte återställa sin trovärdighet som försäljare, tillbakavisade innehållet i telexmeddelandet av den 17 april 1985 och hävdade att de sålde till marknadspriserna.

76 Kommissionen har påmint om att TFE/FBC har deltagit i möten där tyska företag var närvarande och där försäljningspriserna på den tyska marknaden diskuterades.

77 Vad beträffar telexmeddelandet av den 11 januari 1984 har kommissionen anfört att denna handling visar på ett faktiskt samordnat förfarande avseende de priser som följdes av de belgiska producenterna på den tyska marknaden, eftersom dessa har använt det förhållandet att de följt kartellpriserna på den tyska marknaden som ett argument för att klaga på de priser som de tyska producenterna har tillämpat i Benelux-länderna.

78 Beträffande telexmeddelandet av den 17 april 1985 och meddelandet av den 24 april 1985 har kommissionen, samtidigt som den förkastat sökandens förklaring, anfört att det inte är normalt att skriva till en konkurrent att denne för en politik som för den till ruinens brant och att sådant beteende utgör ett förbjudet samordnat förfarande.

79 Kommissionen har, med sådana bevis på ett faktiskt samordnat förfarande angående priserna för handen, ansett att sökandens försök att förklara orsakerna till att den har betett sig på ett visst sätt på marknaden är utan betydelse för bevisandet av att artikel 85 i fördraget inte har överträtts.

80 Kommissionen har påpekat att sökandens överväganden angående risken för motåtgärder inte kan beaktas, eftersom beslut nr 234/84 av den 31 januari 1984 endast är tillämpligt på produkter som omfattas av EKSG-fördraget medan svetsat armeringsnät omfattas av EEG-fördraget.

81 Vad gäller sökandens förklaringar enligt vilka "denne inte hade något som helst intresse av att sälja till priser som låg under kartellpriserna" har kommissionen ansett att det inte rör sig om en övertygande förklaring, eftersom att sälja billigare utan tvekan är ett sätt att öka ens marknadsandel.

Förstainstansrättens bedömning

82 Förstainstansrätten anser att kommissionen, för att bevisa sökandens deltagande i det samordnade förfarandet angående priser på den tyska marknaden, med rätta har använt Peters telexmeddelande till Marie av den 11 januari 1984 (bilaga 66 till meddelandet om anmärkningar, punkterna 95 och 153 i beslutet) som innehåller protokollet från ett möte som hölls i Breda den 5 januari 1984 och i vilket sökanden, Boël/Trébos, BStG, Tréfilarbed, Tréfilunion och andra nederländska företag deltog. Detta telexmeddelande lyder: "De sedvanliga deltagarna anmodar BStG: s företrädare att upphöra med att störa marknaden genom att exportera stora mängder till mycket låga priser till marknaden i Benelux-länderna. Tyskarna försvarar sig med att förklara att belgarna (Boël och senare Frère-Bourgeois) exporterar motsvarande mängder till Tyskland. Belgarna försvarar sig med att de följer priserna på den tyska marknaden och att det bör talas om andelar i procent av marknaden, och inte om ton. Inga konkreta beslut fattades." Detta telexmeddelande visar således att, även om de belgiska producenterna följde priserna på den tyska marknaden så skedde detta mot att BStG begränsade sin export till Benelux-länderna och tillämpade ett minimipris på den marknaden.

83 Kommissionen har — för att bekräfta sin analys — med rätta hänvisat till telexmeddelandet av den 17 april 1985 (bilaga 111 till meddelandet om anmärkningar) som den tyska föreningen Walzstahlvereinigung hade skickat till Cockerill Sambre. Detta telexmeddelande rör de "belgiska leveranserna av svetsat armeringsnät till Förbundsrepubliken Tyskland". I telexmeddelandet klandrades TFE, Cockerill Sambres dotterbolag, för att detta inte hade följt den allmänna prisnivå som tilläm-

pades på den tyska marknaden (810 DM per ton), eftersom detta hade erbjudit att sälja till priset 770 DM per ton. Cockerill Sambre uppmanades att fästa sitt dotterbolag TFE: s uppmärksamhet "vid den positiva prisutvecklingen på den tyska marknaden och uppmana till bättre disciplin vad gäller priserna".

84 Beträffande den risk för motåtgärder som sökanden har framhållit, uttalar förstainstansrätten att kommissionen med rätta gjort gällande att beslut nr 234/84 av den 31 januari 1984 endast är tillämpligt på produkter som omfattas av EKSG-fördraget. Följaktligen löpte sökanden ingen risk för att sälja svetsat armeringsnät till lägre priser än kartellpriserna.

85 Beträffade påståendet enligt vilket sökanden inte skulle ha haft något som helst intresse av att sälja under dessa priser med tanke på att denne producerade för full kapacitet bör det understrykas att ett sådant argument förutsätter att priserna på den tyska marknaden skulle ha varit lägre än de priser som tillämpades på de andra marknaderna, vilket inte har bevisats. Sökanden skulle nämligen, om priserna på den tyska marknaden var högre än de priser som tillämpades på andra marknader, ha kunnat minska sin export till andra stater för att rikta om den till den tyska marknaden, förutsatt att det inte förelåg några samordnade förfaranden.

86 Av det hittills anförda följer att kommissionen med tillräcklig sannolikhet har bevisat att sökanden har deltagit i samordnade förfaranden på den tyska marknaden vilka syftade till att de priser som tillämpades på den tyska marknaden skulle följas.

87 Av detta följer att sökandens grund inte kan godtas.

Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17

I — *Frånvaron av en närmare definition av kriterierna för bedömningen av hur allvarliga överträdelserna är och för fastställelsen av bötesbeloppet*

Parternas argument

88 Sökanden har för det första påstått att kommissionen, när den ålade ett bötesbelopp för tre åtskilda överträdelser, har berövat möjligheten att bedöma om beslutet är välgrundat beträffande frågan om hur allvarliga överträdelserna var och hur länge de pågick. Sökanden har tillagt att ett bötesbelopp enligt domstolens dom av den 7 juni 1983, Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen (100/80—103/80, Rec. s. 1825), är berättigat när olika överträdelser kan betraktas som en enda överträdelse, men att ett sådant tillvägagångssätt upphör att vara lämpligt när det, liksom i det föreliggande fallet, handlar om ett antal olika samordnade förfaranden mellan deltagande som också de är olika, vilket anges i punkt 22 i beslutet. Sökanden har ansett att kommissionen således har brustit i den motiveringsskyldighet som den åläggs i artikel 190 i fördraget.

89 Sökanden har för det andra påstått att man i beslutet inte har beaktat de särskilda dragen hos varje berört företags deltagande och i synnerhet hos sökandens deltagande. I artikel 1 i beslutet görs en sammanslagning av alla överträdelser, utan att ens skilja mellan den särskilda beskaffenheten, varaktigheten och de särskilda egenskaperna hos varje företags deltagande. Närmare bestämt har sökanden anfört att kommissionen inte har närmare angett hur länge sökanden hade deltagit i de samordnade förfarandena på vare sig den franska marknaden åren 1983—1984 eller på den tyska marknaden. Avslutningsvis har sökanden påpekat att det förhållandet att den har ålagts böter som utgör en procentuell andel av dennes omsättning för den berörda produkten som är lägre än den som tillämpats på de övriga företagen inte är tillräckligt för att visa att alla de förmildrande omständigheter som kan räknas sökanden till godo har tagits i betraktande.

90 Kommissionen har anfört att den inte har ålagt ett bötesbelopp för tre åtskilda överträdelser, eftersom det inte handlar om åtskilda samordnade förfaranden utan såsom kommissionen anfört i punkt 22 i beslutet, om enhetliga samordnade förfaranden som genom sitt samband har haft som resultat att reglera en väsentlig del av den gemensamma marknaden. Även om företagen samtidigt skulle ha deltagit i flera samordnade förfaranden på åtskilda geografiska marknader, skulle resultatet vid en given tidpunkt nämligen ha varit en uppdelning av den gemensamma marknaden. TFE/FBC deltog således år 1984 samtidigt i ett samordnat förfarande på den franska marknaden, i ett samordnat förfarande på marknaden i Beneluxländerna och i ett samordnat förfarande på den tyska marknaden. Kommissionen har understrukit att hänvisningen till domen Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen inte utgör något stöd för sökandens påstående, eftersom domstolen har dömt i detta mål "utan att det fanns skäl att ta ställning till den eventuella förekomsten av gemenskapsrättsliga principer angående gemensamma böter som någon ådragit sig på grund av flera åtskilda överträdelser".

91 Kommissionen har gjort gällande att den beträffande varje överträdelse har angett hur länge den pågick och hur allvarlig den ansågs vara. Vad gäller den tid under vilken överträdelserna pågick har kommissionen erinrat om att den i beslutet klart har angett den tid under vilken sökanden deltog i de olika samordnade förfarandena. Kommissionen har tillagt att den i punkterna 200 och följande i beslutet fullständigt har beaktat de särskilda omständigheterna kring sökandens deltagande. Det är därför kommissionen, med beaktande av alla dessa faktorer, har ålagt sökanden böter som uppgår till 2,5 procent av omsättningen på den aktuella marknaden (svetsat armeringsnät inom det territorium som omfattar "gemenskapen med de sex ursprungliga medlemsstaterna"), medan det procenttal som tillämpats för vissa andra deltagande i det samordnade förfarandet har uppgått till 3, 3, 15 och till och med 3,6 procent.

Förstainstansrättens bedömning

92 Förstainstansrätten framhåller att det är en fast rättspraxis att kommissionen för olika överträdelser kan ålägga ett enda bötesbelopp (se i detta sammanhang domstolens ovannämnda dom Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, domen av den 14 februari 1978, United Brands mot kommissionen, 27/76, Rec. s. 207 och ovan-

nämnda dom Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen), vilket i ännu högre grad gäller när — liksom i det föreliggande fallet — de överträdelser som konstaterats i beslutet rörde samma typ av handlande på olika marknader — i synnerhet fastställelse av priser och kvoter samt utbyte av information — och när de som deltog i dessa överträdelser i stort sett var samma företag. I detta sammanhang kan man inte bortse från att sökanden vid den givna tidpunkten deltog i samordnade förfaranden på flera marknader såsom marknaden i Frankrike och Beneluxländerna.

93 Det finns för övrigt skäl att understryka att åläggandet av ett enda bötesbelopp inte har berövat sökanden möjligheten att kontrollera om kommissionen på ett riktigt sätt har bedömt hur allvarliga överträdelserna är och hur länge de pågått. Sökanden läser nämligen beslutet på ett sätt som konstgjort isolerar en del av detta, medan beslutet är en helhet och varje del av det följaktligen skall läsas mot bakgrund av andra delar. Förstainstansrätten anser att beslutet betraktat i sin helhet ger sökanden de nödvändiga uppgifterna för att få kännedom om såväl de olika överträdelser som denne klandrats för som de särskilda omständigheterna kring dess beteende och att det gjort det möjligt för förstainstansrätten att göra sin legalitetskontroll.

94 Förstainstansrätten har för övrigt anfört att sökanden inte har lagt fram fakta till stöd för sitt påstående enligt vilket beslutet med tanke på längden av de överträdelser som tillräknats den och att de är särskilt allvarliga inte för denne skulle ha tagit i betraktande helheten av de förefintliga förmildrande omständigheterna i jämförelse med andra företag som ålagts böter genom beslutet. Det finns tvärtom skäl att påminna om att kommissionen, i sina skriftliga svar på förstainstansrättens frågor, har angett att sökanden har åtnjutit en förmildrande omständighet, eftersom dess delaktighet i överträdelserna hade begränsat sig till sådana verksamheter som intresserade den.

95 Av detta följer att sökandens inte kan godtas till den del det den omfattar överskrider det som den första grunden omfattar.

II — *Det felaktiga valet av omsättning som har använts som grund för bestämmandet av bötesbeloppet*

Parternas argument

96 Sökanden har ifrågasatt kommissionens användning av dennes omsättning för svetsat armeringsnät som grund för beräknandet av de böter som kommissionen har ålagt denne. En betydande andel av sökandens omsättning är nämligen ett resultat av försäljningen av specialnät som på grund av sin särart inte kan utgöra föremål för ett samordnat förfarande och således inte kan beaktas i dennes omsättning för de produkter som har varit föremål för de samordnade förfarandena. Eftersom kommissionen inte har beaktat denna omständighet, har den begått ett bedömningsfel i förhållande till de böter som har ålagts de övriga företagen.

97 Kommissionen har svarat att den endast har använt den omsättning som hänför sig till svetsat armeringsnät trots att den enligt domstolens rättspraxis (ovannämnda dom Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen, och dom av den 8 februari 1990, Tipp-Ex mot kommissionen, C-279/87, Rec. s. I-261, punkt 39), kunde beakta företagets hela omsättning. Eftersom kommissionen valde att endast använda företagets omsättning för produkten ifråga, var den inte skyldig att utesluta den andel som hänför sig till specialnätet. De sistnämnda utgör nämligen ingen åtskild marknad, trots att de utgör en delmarknad inom marknaden för svetsat armeringsnät (punkt 3 i beslutet).

Förstainstansrättens bedömning

98 Förstainstansrätten konstaterar att det är med rätta som man i beslutet har slagit fast det bötesbelopp som ålagts sökanden med beaktande av dennes omsättning för allt svetsat armeringsnät, inklusive specialnät, eftersom denna omsättning kan ge en uppfattning om överträdelsens omfattning (ovannämnda dom Musique diffusion française m. fl. mot kommissionen, punkt 121). Det kan nämligen inte bestridas att överträdelsen kunde, och har påverkat, priserna på svetsat specialnät som inte hör till en åtskild marknad i förhållande till övrigt svetsat armeringsnät.

99 Av detta följer att denna grund inte kan godtas.

100 Med beaktande av att kommissionen inte med tillräcklig sannolikhet har bevisat att sökanden har deltagit i något samordnat förfarande som var avsett att begränsa tysk export till Benelux-länderna anser förstainstansrätten, med stöd av sin prövningsrätt, att beloppet av de böterna som ålagts sökanden, det vill säga 315 000 ecu, skall sänkas med en femtedel och slås fast till 252 000 ecu.

Rättegångskostnader

101 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Förstainstansrätten kan emellertid enligt artikel 87.3 fördela rättegångskostnaderna, om parterna ömsom tappar på en eller flera punkter. Eftersom talan delvis har bifallits och parterna ömsom har yrkat att den andra skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, anser förstainstansrätten att det med beaktande av omständigheterna i målet är rättvist att besluta att sökanden skall bära sina egna rättegångskostnader samt ersätta tre femtedelar av kommissionens rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

1) Artikel 1 i kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989 om ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät), ogiltigförklaras till den del det i den fastställs att sökanden har deltagit i ett samordnat förfarande som var avsett att begränsa exporten från Tyskland till Benelux-länderna.

2) Beloppet av de böter som har ålagts sökanden genom artikel 3 i beslutet nedsätts till 252 000 ecu.

3) Talan ogillas i övrigt.

4) Sökanden förpliktas att bära sina egna rättegångskostnader och ersätta tre femtedelar av kommissionens rättegångskostnader.

5) Kommissionen förpliktas att bära två femtedelar av sina egna rättegångskostnader.

Kirschner Bellamy Vesterdorf

García-Valdecasas Lenaerts

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 april 1995.

H. Jung H. Kirschner

Justitiesekreterare Ordförande

Innehåll

Bakgrund ..... II - 950

Förfarandet ..... II - 956

Parternas yrkanden ..... II - 957

Saken ..... II - 957

Grunden avseende en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget: Upprättandet av de samordnade förfarandena ..... II - 958

I — Den franska marknaden ..... II - 958

A — Perioden 1981—1982 ..... II - 958

Den ifrågasatta rättsakten ..... II - 958

Parternas argument ..... II - 958

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 960

B — Perioden 1983—1984 ..... II - 962

Den ifrågasatta rättsakten ..... II - 962

Parternas argument ..... II - 962

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 964

II — Marknaden i Benelux-länderna ..... II - 967

A — De samordnade förfarandena i fråga om kvoterna ..... II - 967

Den ifrågasatta rättsakten ..... II - 967

Parternas argument ..... II - 968

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 969

B — De samordnade förfarandena i fråga om priserna ..... II - 970

Den ifrågasatta rättsakten ..... II - 970

Parternas argument ..... II - 970

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 972

III — Den tyska marknaden ..... II - 973

Den ifrågasatta rättsakten ..... II - 973

Parternas argument ..... II - 974

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 976

Grunden avseende en överträdelse av artikel 15 i förordning nr 17 ..... II - 978

I — Frånvaron av en närmare definition av kriterierna för bedömningen av hur allvarliga överträdelserna är och för fastställelsen av bötesbeloppet ..... II - 978

Parternas argument ..... II - 978

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 979

II — Det felaktiga valet av omsättning som har använts som grund för bestämmandet av bötesbeloppet ..... II - 981

Parternas argument ..... II - 981

Förstainstansrättens bedömning ..... II - 981

Rättegångskostnader ..... II - 982